

Święto Podwyższenia Krzyża Pańskiego -27 września.

Święto Podwyższenia Krzyża Pańskiego to jedno z cyklu 12 wielkich świąt roku liturgicznego obchodzone 27 września. Ustanowione zostało na pamiątkę dwóch ważnych wydarzeń związanych z losami Krzyża Chrystusowego oraz dla umocnienia tradycyjnego kultu Krzyża Świętego. Krzyż, na którym powieszony był Jezus Chrystus, przez przeszło 300 lat spoczywał w ziemi, a na miejscu kaźni – Golgocie wznosiła się pogańska świątynia ku czci Wenery.

W IV wieku, za panowania pobożnego cesarza Konstantyna Wielkiego do Jerozolimy przybyła cesarzowa Helena, matka cesarza. Po dłuższych poszukiwaniach odkopane zostały trzy krzyże. Cud uzdrowienia chorej kobiety, a według innego przekazu – wskrzeszenia zmarłego pozwolił ustalić, który z odnalezionych krzyży jest Chrystusowym krzyżem. W obecności patriarchy Makarego krzyż podniesiono i ukazano tłumom wiernych na cztery strony świata. Dla uczczenia pamięci odnalezienia cennej relikwii ustanowiono święto obchodzone w drugim dniu Wielkanocy. Cesarzowa Helena wybudowała w miejscach uświęconych przez Chrystusa w czasie Jego ziemskiego życia około 80 świątyń. Częstkę krzyża wraz z gwoździami wywiozła do Konstantynopola, zaś pozostała część pozostawała w świątyni pw. Zmartwychwstania na Golgocie. W roku 614 Jerozolima zburzona została przez Persów. Król Chozroes wywiozł wraz z innymi łupami wojennymi pozostałą część krzyża. W 14 lat później, gdy zawarty został pokój – cesarz Herakliusz osobiście, w zgrzebnych szatach z wielkim nabożeństwem wniósł odzyskaną relikwię na jej dawne miejsce. Te dwa wydarzenia ożywiły kult krzyża i posłużyły ustanowieniu święta Podwyższenia Krzyża Pańskiego. Od roku 335 obchodzono je nie w drugim dniu Wielkanocy, lecz 14 września. Powyższe wydarzenia wzmożyły zainteresowanie teologów krzyżową ofiarą Chrystusa, ożywiła się pobożna pamięć o męce i sensie cierpień Chrystusa.

Podwyższenie Krzyża Pańskiego jest dla wiernych wezwaniem do uczestnictwa w krzyżu Chrystusowym, do wszczepienia się w Chrystusa, naśladowania Go w całym swoim życiu. Krzyż towarzyszy prawosławnemu chrześcijaninowi od narodzin aż do śmierci. Jest drogowskazem, znakiem zbawienia i zwycięstwa nad grzechem w sobie samym i w otaczającym nas świecie. Krzyż na mogiłach zmarłych zapewnia nas o przyszłym naszym zmartwychwstaniu.

źródło: „Nauka o nabożeństwach prawosławnych” wyd. diecezji białostocko-gdańskiej, 1987

